

0000	RRRRRRR	PPPPPPP	AAA	NNN	NNN	AAA
00000000	RRRRRRRR	PPPPPPPP	AAAAAAA	NNNN	NNN	AAAAAAA
000 000	RRR RRR	PPP PPP	AAAA AAAA	NNNNN	NNN	AAAA AAAA
000 000	RRR RRR	PPP PPP	AAA AAA	NNNNNNNNN		AAA AAA
000 000	RRRRRRRR	PPPPPPPP	AAAAAAAAA	NNNNNNNNN		AAAAAAAAA
000 000	RRRRRRR	PPPPPPP	AAAAAAAAA	NNN NNNNN		AAAAAAAAA
00000000	RRR RRR	PPP	AAA AAA	NNN NNNN		AAA AAA
0000	RRR RRR	PPP	AAA AAA	NNN NNN		AAA AAA

1986

N:o 2

Sisäänsyöttö ohjelma.
KMK

```

10 REM DATAN SISAANSYOTTO
20 PRINT:PRINT:PRINT
30 PRINT "ANNA ETUNIMI"
40 INPUT E1
50 PRINT:PRINT
60 PRINT "ANNA SUKUNIMI"
70 INPUT S1
75 PRINT:PRINT
80 PRINT "ANNA SOS.TURVATUNNUS"
90 INPUT S0
100 PRINT:PRINT
110 PRINT "ANNA SYNT.PAIKKA"
120 INPUT S3
130 PRINT:PRINT
140 PRINT E1,S1
150 PRINT S0,S3
160 PRINT:PRINT
170 PRINT "HALUATKO KORJATA K/E ?"
180 GETT*:IFT*=""THEN180

```

ISSN-tunnus: 0359-128

I
ISeuran kevätretki Raumal-
Ile - ohjelmaluonnos
I
IEsipolvi-
Itaulujen julkais-
Iminen ja kolme esipolvi-
Itaulua
I
IKoulutustilaisuuksia
I
ITietoa sukunimistä
I
IBriitta Kekki -
ISuomen IX Sukututkimuso-
I-pintopäivät Mikkelissä
I15.-16.3.1986
I
IAnni Pakarinen
IEsivanhempien talotaulu
I
IManu Herna
IHenkilöhakemisto histo-
IRiikirjoihin
I
IOrvo Lipponen
ISotia ja esivanhempia
I
IJorma Räsänen
IKaavin talollisen Heikki
IRäsänen(s.1673) jälkeläi-
I-siä
I
IEila Vihtiälä
IKuvia Vihtiälän perheal-
Ibumista II
I
IAsko Katara
IJotain
I
ISukututkijan sanastoa -
Iuppl
I
IOrvo Lipponen
ILähdekirjallisuutta ym.
Mf-rullien hankintaehdo-
tuslomake
Esipolvi-
taulu

O R P A N A

Tampereen seudun sukututkimusseura r.y:n tiedotuslehti

N:o 2 1986

Toimittaja: Briitta Kekki
Vallerinkatu 13-15 A 2, 33270 Tampere
puh. 445 660

Puhtaaksikirjoitus: Marjatta Rintala
Kalkunviertotie 1 D 63, 33330 Tampere
puh. 432 004

Myynti ja tilaukset: Milja Piepponen
Aleksanterinkatu 35 B 5, 33100 Tampere
puh. 327 68

Kansilehti: Kalevi Mäki-Kihniä

Paino ja nidonta: Kopiopaino Ky.
Rautatienkatu 12, 33100 Tampere
puh. 313 16

Seuraava Orpanan numero 3/1986 ilmestyy lokakuussa 1986. Siihen tarkoitettun materiaalin viimeinen palautuspäivä on 20.9.1986.

Orpanaa voidaan toimittaa tilaajille myös postitse, jolloin hintaan lisätään postimaksu. Maksu suoritetaan mukana seuraavalla tilillepanokortilla. On myös mahdollista tilata etukäteen koko vuosikerta. Tilaukset osoitetaan Milja Piepposelle. Orpanan vuosikerta postimaksuineen maksaa 80 mk (4 numeroa), ilman postimaksuja 60 mk.

TAMPEREEN SEUDUN SUKUTUTKIMUSSEURA r.y.

Puheenjohtaja: Meri Tila
Rimminkatu 25 B 4, 33250 Tampere
puh. 231 24

Varapuheenjohtaja: Jorma Räsänen
Rongankatu 13 A 3, 33100 Tampere
puh.298 24

Sihteeri: Leila Mäkinen
Lemminkäisenkatu 6 A 17, 33100 Tampere
puh. 554 339

Rahastonhoitaja: Rakel Kivimaa
Sammonkatu 28 K 105, 33540 Tampere
puh.kotiin 611 244, työhön 196 812

Hallituksen muut jäsenet: Osmo Merikoski
Teivaalantie 76 A, 33400 Tampere
puh. 461 554

Orvo Lipponen
Tuomiokirkonkatu 25 B 39, 33100 Tampere
puh. 207 68

o o o

EdeLLiisten kokousten ohjelmasta

Kokouksessa 28.1.1986 seuran puheenjohtaja toi esille vielä erilaisia tietoja ja kommentteja sukututkimuspäivästä, ja kehoitti seuran jäseniä saattamaan hallituksen tietoon toivomuksensa seuraavien sukututkimuspäivien esitelmöijistä.

Jorma Räsänen esitti jäsenistölle eri tahoilta monesti tulleen toivomuksen, että Orpanassa ruvettaisiin julkaisemaan sukutauluja - joko esipolvi- tai jälkipolvitauluja ja kehoitti jäseniä tuomaan tällaista aineistoa Orpanassa julkaistavaksi. Esimerkkeinä jälkipolvitauluista

voisi olla edellisessä Orpanassa ollut Kirsti Vimparin kirjoitus ikaalislaisesta Kyyny-suvusta ja tässä numerossa oleva Jorma Räsäsen kirjoitus Kaavin talollisen Heikki Räsäsen jälkeläisistä. Esipolvi-tauluja on tässä Orpanassa muutamia.

Vuokko Kivisaari esitelmöi ruokaperinteestä ja aiheesta syntyi vilkasta keskustelua ja kertomuksia "ruokaperinnekokemuksista", jotka esitelmöitsijä kommentteineen liitti ko. paikkakunnan perinteisiin ja tapoihin ja kertoi tavan taustaa.

Vuosikokouksessa 11.2. sihteeri luki vuosikertomuksen ja toimintasuunnitelman kuluvalle vuodelle, rahastonhoitaja kertoi yhdistyksen taloudellisesta tilanteesta ja toiminnasta vodelta 1985 (§ 15).

Anneli Lehtimäki esitelmöi lopuksi aiheesta "Pidettäisiinkö sukukokous" hauskesti ja humoristisesti unohtamatta silti kertoa kuulijoille vaivannäöstä, jota onnistuneen sukukokouksen järjestäminen etukäteen vaatii.

Ari-Heikki Anttila esitelmöi 11.3. aiheesta "Isoviha", josta kuulijoille muodostui entistä ehyempi kokonaisnäkemys ja jonka ymmärtämiseksi esitelmässä tuotiin esille joitakin uusia näkökulmia. Esitelmän jälkeisessä keskustelussa, jossa esitelmöitsijä vastasi laajastikin esitettyihin kysymyksiin, tuolle ajalle ominaisia erikoispiirteitä tuli esille lisää.

Hallituksen kokouksista

Sampolassa 7.2.1986 pidetyssä hallituksen kokouksessa tärkeimpinä asioina olivat kevään vuosikokouksessa esiteltävät, yhdistyksen sääntöjen 15.§:n säätämät asiat: vuosikertomus, tilikertomus ja toimintasuunnitelma. Sihteeri luki kirjoittamansa yhteenvedon sukututkimuspäivän vietosta. Keskusteltiin kevätretken kohteista, josta on alustava suunnitelma tässä lehdessä, sekä uusien julkaisujen hankkimisesta. Todettiin, että ne, jotka eivät voi käydä kokouksissa ja ostaa Orpanaa siellä, voisivat tilata lehden kestopostitukseksi, jolloin se lähetettäisiin postitse, ja vuosikerran hinta postimaksuihin olisi 80 mk.

Todettiin jäsenmäärä 198 henkeä.

Kokous 22.3. pidettiin Jorma ja Marjatta Räsäsen kotona. Todettiin yhdistyksen jäsenmääräksi 204 henkeä.

Päätettiin ensi tilassa julkaista J. Räsäsen toimittamat Virtain ja

Kaavin rippikirjojen sisällysluettelot.

Syyskauden esitelmät pidetään vanhaan tapaan Tammelan koululla alkaen 9.9. ja joka toinen (pariton) viikko. Syksyn ohjelmasta keskusteltiin alustavasti.

Kevätretken ohjelmasta keskusteltiin, ja niiltä osin kuin voitiin, suunnitelma, joka on esitetty tässä lehdessä sivulla 5, päätettiin toteuttaa. Muutokset ovat kuitenkin vielä mahdollisia.

Keskusteltiin mf-rullien hankinnasta ja päätettiin lykätä sitä, kunnes saataisiin lisää jäsenten esittämiä hankintaehdotuksia.

Keskusteltiin seurana julkaisuille hankituista ISSN- ja ISBN-numeroista, niiden merkityksestä ja hankintaan liittyvistä velvoitteista.

Keskusteltiin esipolvi-aulujen keräyksestä myöhemmin suoritettavaa julkaisua varten; tästä yksityiskohtaisemmin sivulla 6.

Keskusteltiin Suomen IX sukututkimusopintopäivien annista Mikkelissä 15.-16.3. ja osallistumisesta SYT:n kevätkokous- ja luentopäivään Helsingissä Finlandia-talon ravintolassa 13.4.86.

Tyrvään vanhan kirkon alttari.-Kuva seurana kevätretkeltä 1985, P. Kuusiluoma

Tampereen seudun sukututkimusseuran hallitus ja Orpanan toimitus toivottavat jäsenilleen ja kaikille Orpanan lukijoille ilosta pääsiäistä, hyvää kevättä ja virkistävää kesää, sekä tuloksellista sukututkimustyötä !

SEURAN KEVÄTRETKEI RAUMALLE JA PYHÄMAALLE 26.04.86

Alustava suunnitelma - muutoksia voi vielä tulla.

Reitti: Tampere- Uusikaupunki- Pyhämaa- Rauma- Tampere (ks. alla-
oleva kartta)

klo 7.30 Lähtö Länsilinjojen autolla Vanhan kirkon edestä Tampe-
reen keskustorilta

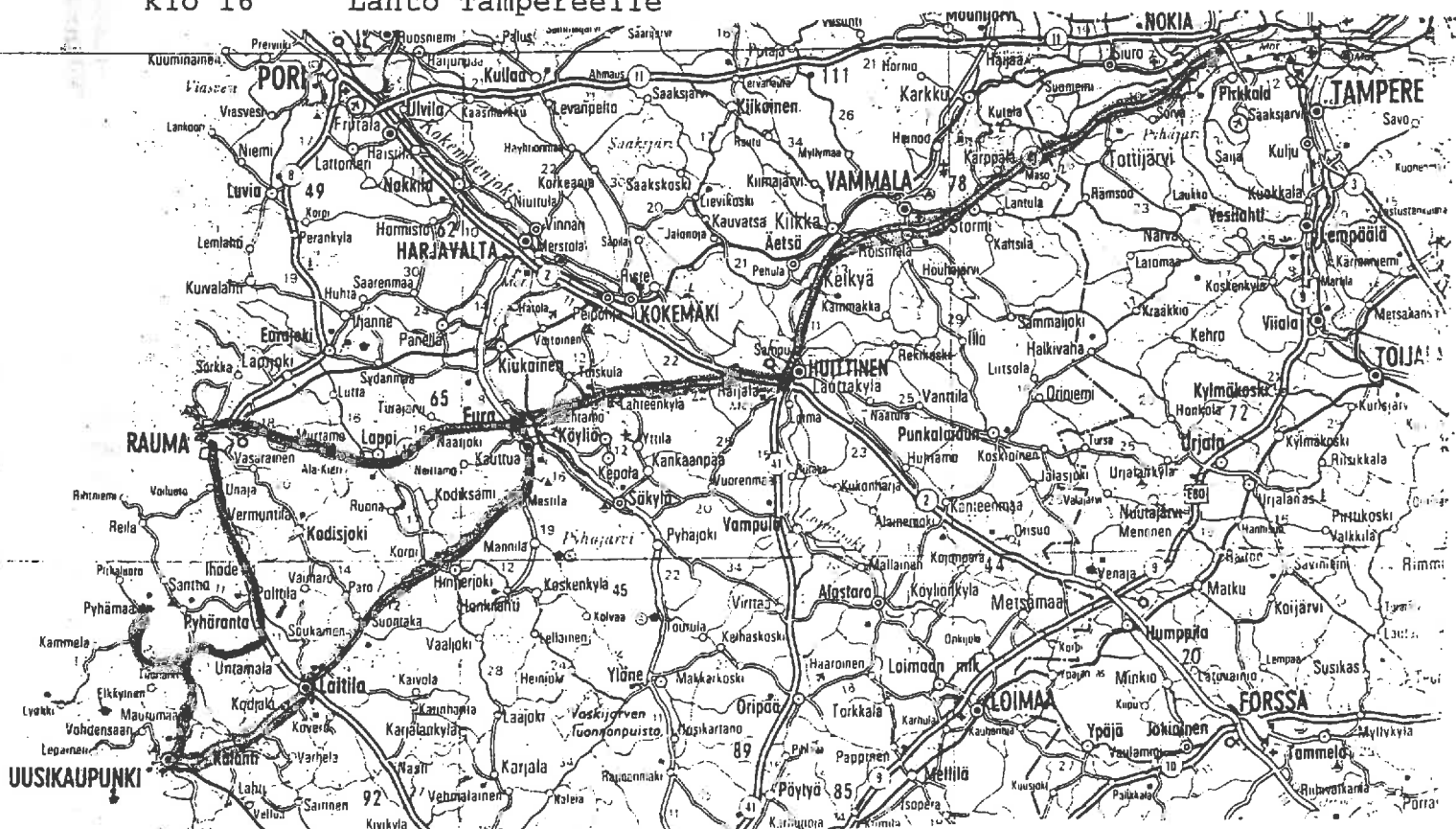
klo 10 Uusikaupunki

klo 10.30 Pyhämaa, jossa tutustumiskohteita ovat:
noin 1650 rakennettu Luodon uhrikirkko
kotiseutumuseo
Ruori-ravintola, jossa nautitaan lounas seisovasta pöy-
dästä

klo 12-12.30 Lähtö Raumalle ja tulo sinne noin klo 13: Tutustumis-
kohteita ovat:

Pyhän Ristin kirkko 1400-luvulta
Rauman museo
Marela - laivanvarustajan kotimuseo vuosisadan vaihteesta
Vanha Rauma, johon tutustutaan samalla kun juodaan kahvia
Kontion kahvilassa; kahvio sijaitsee Vanhan Rauman puo-
lällä sijaitsevassa vanhassa rakennuksessa

klo 16 Lähtö Tampereelle

Esipolvitaulujen julkaiseminen

Oululainen sukututkija Keijo Itävuori kirjoitti Oulun sukututkijalehdessä Oulun sukututkimusseuran päätöksestä kerätä jäseniltä heidän tutkimustensa tuloksena syntyneet esipolvitaulut ja julkaista ne omana julkaisusarjana niteenä. Perusteluna hän kirjoittaa seuraavaa:

" Seuramme jäsenmäärä on tällä hetkellä noin 270 henkilöä. Siitä voidaan päätellä, että sukututkimuskin on vilkasta ja tuloksiakin varmasti syntyy. Tästä todisteena on se, että eräät ovat jo julkaisseet tutkimustuloksiaan. Mutta paljon enemmän on varmasti sellaisia, joilla on valmiita selvityksiä, mutta ne ovat vielä pöytälaatikkojen kätköissä. Suurimmalla osalla lienee tilanne samanlainen kuin allekirjoittaneella, että paljon on tullut tietoja kerätyksi, mutta aina tahtoo puuttua taulusta joku henkilö tai jokin tavanimukainen aika - tai paikkamäärite. Vielä pitäisi katsoa joku syntyneiden, vihittyjen tai kuolleiden luettelo, rippi- tai lastenkirja, henkikirja, perunkirja, tuomiokirja tai joku muu tietolähde, josta saisi puuttuvat tiedot. Olen pohtinut sitä, onko kohtuullista, että jonkin puuttuvan tiedon vuoksi koko tehty tutkimustyö menee hukkaan, eikä siitä ole kenellekään mitään hyötyä. Olen tullut siihen tulokseen, että jokainen voi käyttää hyväkseen seuran tarjoamaa tilaisuutta saatujen tietojen julkaisemiseksi siten, että tehdään taulukot niiden tietojen perusteella, mitkä on jo koottu ja aukkopaiikkojen kohdalle yksinkertaisesti kirjoitetaan sana "tutkimatta", tai päivämäärä tai paikka jätetään avoimeksi. Saattaapa käydä niinkin, että löytyy henkilö, joka sitten voi ilmoittaa asianomaiselle puuttuvat tiedotkin, kun taulu on muidenkin nähtävänä. Tämä mahdollisuus on hyvin todennäköinen, kun tiedetään, kuinka monet pelkästään niiden sukujen luettelon avulla, jotka ovat olleet sukututkijaluettelossa, ovat saaneet yhteyden samoja sukuja tutkineisiin henkilöihin. Esipolvitauluisissa on moninkertainen määrä sukunimiä verrattuna siihen, mitä kukin on voinut mainita tutkijaluettelossa... Kaikki taulumallit kelpaavat, kunhan saa selvän asiasta ja taulu on kokoa A4. Jos taulu on alunperin laadittu tätä suurempaan kokoon, on se pienennettävä tällaiseksi. Koska julkaisu on tarkoitettu offset menetelmällä, eikä tekstiä kirjoiteta enää uudelleen, on taulujen siisteyteen kiinnitettävä erikoisesti huomiota..."

Olen siteerannut näinkin pitkään Itävuon kirjoitusta, koska perustelut ja asialle olisi vaikea tämän paremmin ilmaista.

Tampereen seudun sukututkimusseura r.y:n hallitus on hälyttänyt kannattaa ajatusta ja viedä sitä eteenpäin oman jäsenistönsä keskuudessa ja alkaa kokoamaan jäsenten tutkimusten tuloksena syntyneitä esipolvi- ja sukutauluja myöhempää julkaisemista varten. Tauluja voi olla yksi tai useampia, eikä niiden tarvitse olla tiedoiltaan ja henkilöihin nähden aukottomia. Ne voivat olla käsinkirjoitettuja tai koneellakirjoitettuja - pääasia, että ne ovat selviä ja siistejä, A4- kokoisia, valmiita painatusta varten. Taulumalli voi olla jokaisella juuri se, johon on tottunut. Niitä varten, joilla ei ole mieleistä taulumallia tai joiden esivanhemmat tai osa niistä on kokonaan merkitsemättä esipolvi- ja sukutauluun, seura painattaa Suomen sukututkimusseura r.y:n lomaketta (malli ohessa ja takasivulla), jota voi hankkia tarvitsemansa määrän tai tehdä tai teettää siitä itse kopioita. Mikäli esipolvien merkitseminen tuottaa vaikeuksia, apua on saatavissa ja sitä kannattaa kysyä: tunnettuahan on, että sukututkijat mielellään auttavat toisiaan. Taulu voi alkaa nykyajasta, tutkijasta itsestään tai hänen vanhemmistaan tai sen tiedot voivat lähteä ajassa taaksepäin 1800- tai 1700- luvulla eläneestä henkilöstä.

Seuraavilla sivuilla 8,9 ja 10 on erilaisia taulumalleja: Sivulla 8 ja 9 on seuran jäsen Osmo Merikosken laatimia tauluja ja sivulla 10 on SSS:n taulumalli, jonka toimittaja on täyttänyt haukiputaalaisilla esivanhemmillaan.

Toivottavasti seuran jäsenet ottavat tämän idean omakseen ja näkevät tässä tilaisuuden panna "esivanhempiensa järjestykseen". Aikaa se vie jonkin verran, niinkuin kaikki tietävät - onneksi on kesä edessä - mutta toivomme työn tulosten olevan niin hyviä, että kaikki huomaavat saaneensa vaivannäöstään hyvän palkkion.

Ei missään puhuta niin selvää suomea kun Kyröh,
Karkuh, Kankaanpääh ja Ikaalih.

Teisko

Esivanhempien taulu n:o 1

POLVI
n:o

I

Olavi Murtomäki	
insinööri, rakennusneuvos	
* 5.5.1917. Ruovesi	†

II

1 Armas Edvard Murtomäki, rakennusmestari taloll. Väärinmaja, Murtojoki no 6	∞ 18.12.1914	Elli Maria Kangaspusu, tal. tr	2
* 17.10.1884 Ruovesi	† 11.6.1952 Ruovesi	Ruovesi	* 3.6.1891 Ruovesi
			† 11.2.1965 Ruovesi

III

3 Nestor Nikolai Otonp. torpp. Väärinmaja, Nenonen Murtomäki	Maria Matintr, torp. tr 4 Mustajärvi, Ojala
* 14.1. 1859 Ruovesi	∞ 29.12.1878
† 11.4. 1915 -"-	Ruovesi
	* 3.7. 1859 Ruovesi
	† 17.3. 1933 -"-

5 Kaapo Aatunp, tal. Visuvesi, Kangaspusu	Hilma Mannintr, tal. tr 6 Kärkelä, Väärinmaja
* 15.9. 1863 Ruovesi	∞ 18.11.1886
† 15.4. 1928 -"-	Ruovesi
	* 25.10. 1865 Ruovesi
	† 13.8. 1937 -"-

IV

7 Otto Vilhelm Tuomaanp. torpp. Pappilankylä Kivistö, Karkausalmi
* 26.2. 1827 Ruovesi
† 29.1. 1908 -"-
∞ 6.1. 1849
Ruovesi
JATKUU TAULUSSA N:o 2
JATKUU TAULUSSA N:o 3

9 Matti Juhonp. Ojala torpp. Mustajärvi
* 8.6. 1803 Ruovesi
† 18.4. 1868 -"-
∞
JATKUU TAULUSSA N:o 4
JATKUU TAULUSSA N:o -

11 Abraham Adolf Abraha- minp. tal. sexman Visuvesi, Kangaspusu
* 3.12. 1828 Ruovesi
† 22.6. 1893 -"-
∞ 27.6. 1851
Ruovesi
JATKUU TAULUSSA N:o 6
JATKUU TAULUSSA N:o 7

13 Herman Mikonp. tal. Väärinmaja, Työri eli Kärkelä no 5
* 24.10. 1837 Ruovesi
† 12.2. 1893 -"-
∞ 1.6. 1857
Ruovesi
JATKUU TAULUSSA N:o 8
JATKUU TAULUSSA N:o 9

8 Maria Leena Mikontr torpp. Suluslahti, Yli- Sankila, Korsumäki
* 26.2. 1825 Ruovesi
† 29.4. 1904 -"-

10 Hedda Matintr Tuli Virroilta n. 1847 naimatonna
* 22.11. 1820 Virrat
† 26.7. 1868 Ruovesi

12 Lovisa Emanuelintr tal. tr Visuvesi, Ylä-Jarkko
* 1.7. 1826 Ruovesi
† 14.10. 1884 -"-

14 Serafia Heikintr tal. tr Väärinmaja, Nenonen no 6
* 21.6. 1839 Ruovesi
† 3.2. 1893 -"-

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
URVAKAINEN, v. 182. 1730 TORVELA, v. 182. 1730 6.16 1781 10.2 Merica Kallion tytär? 1721 1786	SIMILÄ Antti Matinp. tal. Kellone 23 1727 1746 Kello (Hidas) 1747 Sotkamossa Kaarina Antintytär 1725 Sotkamo?							HURU Matti Heikinp. tal. Küminki Haukipudas 1738 Yläkivi 5.2.1764 Küminki (Hidas) 16.10 PUUTTI Doraha Jaakontr. 22.5 1748 Klimmiki Hidas 17.9 ESKOLA myöh. KANNIAINEN Johannes Pekanp. 18.12 1736 20.3 1756 Küminki 16.2 PUTKONEN Marketa Pekanmyrät 16.7 1734		SIMPULA aalk. USSILA Jouko Pakonp. taloll. 20.9 1792 21.4 1764 Haukipudas 17.9 Niemi 405 tal. tytär Marketa Erikintyt. 12.11 1740 13.12 1788 16.10 GREKILÄ Jouko Matinp. taloll. 1.10 1787 14.7 1788 Kello 18.1 1757 Kello 16.2 TEPPOLA aalk. MANNILA Kaarina Matinp. taloll. m. 15.3 1734 23.4 1797 Ji, Namila Kello					
8/1 HÄLI Mikko Heikinp. tal. Kello no 32 3.9 1746 1.1774 Kello (Haukipudas)	8/2 SIMILÄ Marketa Antinh. tal. tytär 1752 1.1831	8/3	8/4	8/5 HURU Jouko Matinp. taloll. 16.9 1769 Küm. Haukipudas 5.13 1790 Küminki	8/6 KANNIAINEN Liisa Juhontv. tal. tv. 8.5 1767 Haukipudas	8/7 SIMPPULA Pekko Jaakonp. taloll. 5.11 1765 1.1847 1.14 1784 Haukipudas	8/8 GREKILÄ Maria Jaakonp. Kello 4.17 1760 Kello 1.273 1830								
9/1 HÄLI, v. 1813 TEPPO Antti Mikonp., yhtiömies 17.2 1787 Kello (Haukipudas)	9/2 MODIG Arita Johanintv. sotilaan tytär 6.10 1786 missä?	9/3 HURU Helmi Pakonp. vaimo Simppulassa, Pudas no 39 21.1 1791 Kümingin Hurulassa 1.1861 Haukipudas	9/4 SIMPPULA Maria Pakonp. tal. tytär Haukipudasta 27.10 1794 Simppula Hidas 1.1847	9/1 1809 Kello (Haukipudas)	9/2 1815 Haukipudas										
9/1 TEPPO Mikko Antinpoika mäkitupalainen Haukiputaalla 17.7 1819	25.3 1844 Haukipudas	9/2 HURU eli SIMPPULA Maria Matintytär taloll. tytär Haukipudasta 30.7 1823													

ESIPOLVITAU LU

Laatinut: BRITTA KEKKI

9/1 TEPPO Anna Liisa Mikontytär
7.5 1848 Haukipudas + 5.3 1920 Kemi
NÄKKI Pekka Matinp. v. 1851

Koulutustilaisuuksia

SUKUTUTKIMUKSEN ALKEISKURSSI 18.—20.4.

Opettajana *Jorma Räsänen*. Kurssi on tarkoitettu lähinnä vasta-alkajille, mutta sopii myös pitemmälle ehtineille. Kurssin aikana tutustutaan sukututkimuksen perusasioihin ja -menetelmiin: mm. oman tutkimuksen järjestelyyn, kirkonkirjojen ja muiden lähteiden käyttöön ja vanhojen käsialojen tulkitsemiseen. Tavoitteena on valmiuksien antaminen itsenäiseen sukututkimukseen.

Kurssimaksu 500 mk.

Ilmoittautuminen 4.4. mennessä

ORIVEDEN OPISTOON,

Koulutie 5, 35300 ORIVESI.

Puhelin (935) 1011 ja 2773

SYT:N KEVÄTKOKOUS JA LUENTOPÄIVÄ 13.4.86

SYT:n kevätkokous ja luentopäivä pidetään Helsingissä Finlandia-talon ravintolassa sunnuntaina huhtikuun 13. päivänä alkaen klo 10.00.

Akateemikko Eino Jutikkala luennoi Suomen kansan juurista ja professori Aimo Turunen suomen kielen murteista.

Paneelikeskustelussa käsitellään uutta sukunimilakia. Paneelin puheenjohtaja on lakit.lis. Pentti J. Voipio ja jäsenenä maisteri Pirjo Mikkonen, varatuomari Anu Pylkkänen ja rovasti Samuli Toivio.

Ohjelmassa on suomalaisten muinaispukujen mannekiiniesitys, jonka johtaa Kalevala Koru Oy:n toimitusjohtaja Pirkko-Liisa Masala. Jalokiviseppä A. Tillander ja Kalevala Koru Oy järjestävät sukukoruesittelyn.

Päivän päättää SYT:n kevätkokous.

Ohjelman lomassa on "hiukopala" ja kahvi.

Osanottomaksu tarjoiuineen 80 mk. Ilmoittautumisesta ja ohjelmasta tarkat tiedot SYT-tiedotteessa ja maaliskuun Sukuviestissä.

Tietoa sukunimistä

Kyselykirje

Tiedot sukunimien alkuperästä talteen!

Suurella osalla suomalaisia on vuosisatojen takaa periytynyt sukunimi, jonka alkujuuria voi vain arvella. Mutta monilla on niin uusi nimi, että vielä hyvin muistetaan, kuka sen on ottanut ja miksi. Muistitieto kuitenkin katoaa nopeasti sukupolvien vaihtuessa. Siksi Helsingin yliopiston suomen kielen laitos haluaa nyt koota talteen ja tutkittavaksi sen, mitä vielä muistetaan. Vastaukset ovat korvaamattoman arvokkaita, koska samaa tietoa ei ole missään arkistossa ja kirjallisuudessa vain satunnaisesti joistakin nimistä. Nuoretkin voisivat kyseillä nimensä taustoja vanhemmiltaan ja isovanhemmiltaan.

Vastauksia on tarkoitus käyttää tieteellisen tutkimuksen aineistona, joten kenenkään yksityisyyttä ei loukata. Tutkimustuloksia pyritään julkaisemaan, jotta kukin saa tietää, mihin on ollut osallisena vastatessaan kyselyyn.

Kertokaa mitä tahansa tiedätte oman tai jonkun muun sukunimen ottamisesta ja taustasta.

Muistatteko esimerkiksi,

- kuka nimen otti
- missä pitäjässä tai kaupungissa nimi on otettu
- minä vuonna tai suunnilleen milloin nimi on otettu
- oliko nimen ottajalla ennestään jokin sukunimi
- perustuiko nimi johonkin: talon, torpan tai muun asumuksen tai luontopaikan nimeen, aiempaan sukunimeen, sotilasnimeen tms.
- vaikuttiko valintaan nimen kieliasu
- autoiko joku ulkopuolinen nimen valinnassa
- käytettiinkö apuna julkaistuja nimiluetteloita
- käyttivätkö kaikki perheenjäsenet samaa sukunimeä
- jotain muuta, mitä nimestä tiedetään.

Vastaukset lähetetään huhtikuun loppuun mennessä osoitteeseen Helsingin yliopiston suomen kielen laitos, Fabianinkatu 33, 00170 Helsinki. Kuoreen merkintä "Sukunimikysely". Alkää unohtako lähettäjän nimeä, syntymävuotta ja osoitetta. Vastanneiden kesken arvotaan 5 kpl Suomen kielen sanakirjat -sarjan 6:tta osaa, Suomalaista nimikirjaa, sekä 10 kpl muita kirjapalkintoja.

Helsingissä 16. tammikuuta 1986

Pentti Leino, professori
suomen kielen laitoksen
esimies
Helsingin yliopisto

Eero Kiviniemi, nimistöntutkimuksen
professori
suomen kielen laitos
Helsingin yliopisto

SUKUNI NIMEN TARINA

Sukuviesti on julistanut avoimen sukunimiä koskevan kilpailun. Toivomme saavamme sukunne (perheenne) nimestä (nimistä) kertovia suvussa kulkeneita tarinoita. Voitte kirjoittaa myös muiden sukunimistä kuulemiamme kertomuksia.

Tarina voi sisältää mm. seuraavia ai-
noksia: mitä nimen kerrotaan merkitse-

vän, miksi sukunne/perheenne sai nimensä, mistä esi-isänne tulivat ja milloin. Kirjoitusten pituus voi vaihdella lyhyistä muutaman rivin tiedonannoista ja kaskuista noin kolmeen konekirjoitusliuskaan.

Kaikkien osallistuneiden kesken arvotaan 50 kirjapalkintoa.

Kirjoitukset lähetetään 31.5.1986 mennessä henkilötiedoin varustettuna osoitteeseen: Sukuviesti, Työmiehenkatu 2, 00180 Helsinki.

* * *

Helsingin yliopiston suomen kielen laitos on käynnistänyt tutkimushankkeen, jossa pyritään selvittämään suomalaisten ottamien sukunimien taustoja. Tutkijoita kiinnostavat erityisesti uudemmat, 1800-luvulla ja 1900-luvun alkukymmeninä otetut sukunimet kuten Virtanen.

Suomen kielen laitoksen tutkimushanke ja Sukuviestin julistama kilpailu ovat erillisiä tapahtumia.

Briitta Kekki

Suomen IX Sukututkimusopintopäivät
Suomen Nuoriso-Opistolla Mikkelissä
15.-16.3.1986 Paukkulantie 22

Järjestäjät:

Suomen Sukututkimusseura
OK/ Kansainvälinen Opintokeskus
Suur - Savon Sukututkimusyhdistys

Yhdeksännet valtakunnalliset sukututkimusopintopäivät Mikkelissä olivat mieleenpainuva tapahtuma sekä tiedonhankinnan että vapaa-ajan vieton kannalta.

Opintopäivien tapahtumat sijoittuivat Nuoriso-opistolla kahteen eri rakennukseen, mikä muutenkin kauniin ja mielenkiintoisen ympäristön ohella, ja lämpimän, keväisen aurinkoisen sään välillä. Tarjosi liikkumatilaa esitelmien välillä: luennot ja eri seurojen julkaisujen myynti oli toisessa rakennuksessa ja sukututkimusnäyttely sekä ruokailu ja kahvit olivat toisessa rakennuksessa. Tapahtumien väliin mahtui kiireetöntä kävelyä ulkoilmassa rakennuksesta toiseen siirryttäessä, mikä kevensi muuten hyvin tietopuolista ohjelmaa.

Seuraavassa on lyhyt maininta aiheista, joita esitelmissä käsiteltiin ja nehan ilmestyvät kokonaisena SSS:n julkaisussa Suku ja Tieto. Jokaisesta esitelmästä jaettiin lyhennelmä osanottajille.

Lauantaina maakunta-arkistonhoitaja Raimo Viikki kertoi savolaisten muuttoliikkeistä, dosentti Kyösti Väänänen esitelmöi aiheesta "Papisto ja sukututkimus" ja professori Reijo Norio kertoi perinnöllisistä taudeista ja sukututkimuksesta. Päivä päättyi sukututkimusaiheisiin keskusteluihin, joihin jokainen osanottaja sai tuoda tietonsa. Yhtenä aiheena oli mm. sukunimet ja kutsumanimet eri paikkakunnilla.

Sunnuntaina dosentti Raimo Ranta kertoi Suomen käsityöläisistä 1600-1700-luvuilla ja kortistosta Turun maakunta-arkistossa, johon jokainen tutkimuksen piiriin joutunut käsityöläinen on kortitettu. Seuranneen keskustelun tuloksena, josta kävi ilmi, etteivät kaikki sukututkijat ole päässeet tutkimaan kortteja, esitettiin ajatus tä-

män aineiston mikrofilmauksesta. Pentti J. Voipio ja Raimo Ranta tutkivat, miten ajatus voitaisiin toteuttaa, koska se vasta mahdollistaisi tämän paljon työtä vaatineen kortiston yleisemmän käytön. Pentti J. Voipio kertoi Karjalan Kannaksen sukujen tutkimisesta Heljä Pullin avustamana. Manu Herna kertoi lopuksi automaattisesta tietojenkäsittelystä sukututkimuksen apuna, käyttäen esimerkkinä Pentti J. Voipion Kekkonen-suvusta tekemiä tutkimuksia.

Tutkija Manu Hernan esitelmästä kävi selville myös seuraava varmaan kaikkia sukututkijoita kiinnostava seikka: mormonikirkko pitää Salt Lake Cityssä, Utahissa IGI-rekisteriä (International Genealogical Index), jossa suurtietokoneen muistiin on syötetty sukututkimustietoja yli 50 maasta, mm. Suomesta. Rekisteristä tulostetaan mikrokortteille laakkosellisia luetteloita alunperin mormonikirkon tarpeisiin, mutta nykyään niitä myydään halpaan hintaan kaikille halukkaille. Valtionarkisto on hankkinut Suomea koskevat mikrokortit viime vuoden lopulla, ja ne sisältävät pääasiassa kastettujen luetteloita vuoteen 1850, eli samalta ajalta kuin SSS:n jäljentämät syntyneiden luettelot mustissa kirjoissa. Mikrokortteja voi lukea Valtionarkistossa. Ne voi myös tilata itselle, koska ne maksavat vain noin 200 mk, mikäli käytettävissä on lukulaite, jolla niitä voi lukea.

Osoite, josta mikrokortteja voi tilata, on:

50 East North Temple Street
Salt Lake City
Utah 84150
U.S.A.

Seuraavilla sivuilla on tutkija Manu Hernan aiheesta laatima tiedote, jossa on tarkemmat tiedot rekisteristä ja joka ilmestyy myös valtionarkiston tiedotteessa.

Julkaisujen myynti oli vilkasta ja myyntipöydän kiertäminen tarjosi oivallisen ja nopean tavan tutustua eri yhdistysten julkaisutoimintaan. Turkulaisten, lahtelaisten ja oululaisten julkaisut olivat hyvin esillä ja välittivät tietoa yhdistysten toiminnasta parhaalla mahdollisella tavalla.

Sukututkimusnäyttelyyn tutustuminen vei aikaa: siellä oli todella mielenkiintoisia "näyttelykuvia". Allekirjoittanut löysi joitakin lisiä esipolvi- ja esivanhempia liikkeitä talosta toiseen (seuraavilla sivuilla on tästä esimerkkinä lahtelaisen sukututkijan Anni Pakarisen "esivan-

hempien talotaulu" Ikaalisista), jne. Keskustelut näyttelypöytien vierellä olivat antoisia.

Kiitokset ansaitsee myös Paukkulan keittiöhenkilökunta, jonka ansiosta huolto pelasi moitteettomasti ja ateriat olivat maukkaita.

Päivillä oli osanottajia noin 180 henkeä eri puolilta Suomea. Osanottajat saivat lopuksi hankkia sukututkijaluettelon, johon jokainen osallistuja oli saanut merkitä tutkimiaan sukuja.

o o o

Seuraavalla aukeamalla on lahtelaisen Anni Pakarisen "esivanhempien talotaulu", joka Mikkelin sukututkimusnäyttelyssä kiinnitti allekirjoittaneen huomiota monestakin syystä. Ensinnäkin tiettenkin on esitystapa, jonka ansiosta varsinkin paikkakuntalainen voi havainnollisessa muodossa mieltää esivanhemiensa asumat talot aivan toisella tapaa kuin kirjoitetusta esipolvitaulusta. Samalla on mahdollista kuvata havainnollisesti esivanhempien liikkeitä talosta toiseen tarkoine vuosilukuineen, mikäli ne ovat tiedossa. Yhtenä syynä oli tiettenkin se, että oli kyse Ikaalisista, jossa monella tamperelaisella sukututkijalla on esivanhempia.

Anni Pakarinen pahoitteli sitä, että taulu oli kopion kopio, eikä enää niin selvä ja siisti kuin alkuperäinen oli ollut. Mutta tulimme loppujen lopuksi siihen tulokseen, että jos joku saa tästä hyvän idean, taulu on täyttänyt tehtävänsä ja jokainen voi tehdä omasta taulustaan mieleisensä.

Taulussa olevat talot eivät kuvaa ikaalislaisia taloja siinä muodossa kuin ne ovat todellisuudessa (monen 1700-luvun talon kohdalla se olisi lienee mahdotontakin), vaan talon mallit on piirretty noudattaen vanhaa rakennustyyliä - tässäkin kukin voi tehdä näkemyksensä ja tutkimustensa mukaan. Talot voi taitava itse piirtää paperille tai leikata lehdestä, niinkuin tässä on tehty.

Taulun epätarkkuudet selittyvät myös siitä, että se jouduttiin orpanaa varten pienentämään puoleen alkuperäisestä.

TALO/SUURI

KYLLÄ

VACKERINMAA

ALASKYLA Lagerlund

PARKANO

LAGERLUND

ALASKYLÄ

1828 Henrik Henriksson Haikarasta
1828 Justina Darnais inr-
1840 Carl Gustaf Henriksson/Lagerlund
Itäis-kylän

VACKERINMAA

n.1695 Abraham Johanson Niskulaan

TALOEN ja Kianen

1691 Eskil Mattsson Kivakkalasta ?
1720 Anna Eskildr Vähäskeltiin

KANKAANPÄÄ

HONKO

OKARI

HONKO

1694 Sigfred Sigfredsson /misä?/
1722 Matts Sigfredsson Sikurilaan

OKARI

1725 Brita Andersdr Ylipeljarin

KIANEN

TALOEN

KANKAANPÄÄ

RIIHIMÄKI

LEUTOLA

KYNY

1770 Jakob Mattsson Kinberg Sikurilasta

KALLIOKIEKKI

JÄMIJÄRVI

SOINI

YLIPELJARI

SOINI

1691 Sophia Thomaedr Luukkaaseen
1698 Johan Thomasson Ylipeljarin

YLIPELJARI

1698 Johan Thomasson Soinista
1725 Brita Andersdr Okarista
1759 Michel Eriksson Tuuriin

KINBERG

LEUTOLA

1710 Walborg Johansdr Itusta
1731 Walborg Johansdr Kirmoon -
Paastoon

KIVATA

KÄLVIÖSTÖ

KATAISTO

1797 Henrik Henriksson Osarasta
1800 Henrik Henriksson Osaraan/Haikaraan
1815 Caisa Johansdr Kyröön

1815

IKKÄÄNINEN

HÄÄTÄVARA

KAMRAT

LÄYKKI

HÄTÄVARA ja ÄNGÖ

1693 Erik Thomasson Ängöstä
1713 Thomas Eriksson -"
1740 Walborg Thomaedr Luukkaaseen

ÄNGÖ

LÄYKKÄLÄ

KAMRAT ja Läykki

1672 Henrik Jöransson (vävyksi) 1670
Läykistä Kamratiin
1672 Anna Sigfridsdr /"/
n 1718 Walborg Mattsdr Simunsaan

SAMET

UUSITALO

ALAKUKKO

1713 Walborg Mattsdr
Luukkaaseen

ALAKUKKO

LUUKAS

VEHÄLUUKAS

LUUKAS

ISOLUUKAS

Riihimäki

VAHUNA

VARSIAINEN

JYLLI

1749 Anna Johansdr Tuuriin

JYLLI

VEHUVARPE

LUUKAS - RIIHIMÄKI - UUSITALO

1691 Sophia Thomaedr Soinista
1713 Walborg Mattsdr Alakukosta
1740 Walborg Thomaedr Häätävarasta
1756 Thomas Jöransson Simunasta /Vähä-
1783 Greta Michelsdr Tuuriin Luukas/
Vähäluukkaaseen
1812 Lisa Engelbregtsdr Riihimäestä
Vähäluukkaaseen
1845 Maria Mattsdr Uusitaloon

RIIHIMÄKI

n 1800 Engelbregt Eriksson
Luukkaasta

TALOEN

n Eskil Grelsson Ku
ja Matts Koipeli

IKKAALINEN

NIKULA
n 1700 Abraham Johansson Vakkariinmältä
1723 Abraham Johansson Paastoon
1721 Simon Abrahamsson Paastoon

NIKULA

YLIHAVERI

YLIHAVERI
1706 Thomas Andersson Kovelahdesta ?
1729 Sophia Henriksdr Kontista ?
1757 Anna Michelsdr Sikurilan Isotaloon

YLIHAVERI

MITTANIEEMI

PAASTO
1721 Simon Abrahamsson Nikulasta
1723 Abraham Johansson Niinalasta
1731 Michel Johansson Kimmosta
1731 Walborg Johansdr Leutolasta
1745 Anna Larsdr Kolkosta, 1748 Perttaan
1748 Matts Simonsson Paasto/Wesander
Perttaan
1768 Liisa Michelsdr Koipelaan

PAASTO

KOLKKA

KOIPELA

ISORÖYHTI

ITU
1710 Walborg Johansdr Leutolaan

KOIPELA
1611 Eskil Grelsson Vatsiaisten Taloisista
1690 Margeta Johansdr Heldestä (Korpä lan Pöytä Kanki)
1724 Thomas Henriksson Kurmesta
1749 Brita Jöransdr Vähäeskelistä
1768 Lisa Michelsdr Paastoon
1791 Walborg Jöransdr Aivukseen

LIITTA

KESTILÄ

VIITANIEMI
Jüttberg

JURTTIÄKÄ

AIVUS
1749 Anders Johansson uudisasukkaaksi Liitiästä
1771 Maria Andersdr Viitaniemeen
1791 Walborg Jöransdr Koipelasta

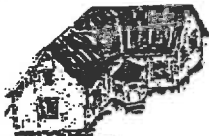
WESANDER

HELDE

HELDE
1690 Margeta Johansdr Koipelaan
PERTTA
1748 Matts WESANDER Paastosta
Anna Larsdr Kolkosta

KESTILÄ ja LIITTA
1637 Jakob Peersson Liitiästä
1680 Walborg Eriksdr Liitiään
1689 Michel Jakobsson Liitiään
1725 Brita Mattsdr Liitiään
1749 Anders Johansson Aivukseen

VIITANIEMI
1771 Daniel Mattsson Aivuksesta
1771 Maria Andersdr Aivuksesta
n 1815 Justina Danielsdr Katais-
toon

SIKURILA
Isotalo

SIKURILA

SIKURILA/Isotalo
1683 Walborg Clemetsdr Hirvola Hämeenkyröstä
1699 Abraham Michelsson Sipilä Hämeenkyröstä
1702 Johan Abrahamsson Sipilä Hämeenkyröstä
1722 Matts Sigfredsson Hongosta
1757 Anna Michelsdr Ylihavericista
1770 Jakob Mattsson Kynyyä
1786 Maria Jakobsdr Riihimäkeen

VÄHÄESKELI

STERSÖ

VÄHÄESKELI
1720 Anna Eskilsdr Riitilän Talosesta
1749 Brita Jöransdr Koipelaan

SIEMURA

KIRMO

HAAPINAA

KIRMO
1707 Brita Johansdr Isoröyhdestä
1731 Walborg Johansdr Leutolasta - Paastoon
1731 Michel Johansson Paastoon

HAUKARA

RUHALAHTI

HAUKARA
n 1815 Henrik Henriksson Kataistosta
Justina Danielsdr Viitaniemestä

TUURI

KURKELA

KOLKKA
1715 Lars Josefsson Miinialosta
1745 Anna Larsdr Paastoon - Perttaan 1748

SIEMURA
n 1718 Walborg Mattsdr Kamratista
1756 Thomas Jöransson Luukkaaseen

TUURI
1749 Anna Johansdr Jyllistä
1759 Michel Eriksson Klipeljarista
1783 Margeta Michelsdr Luukkaaseen

Manu Herna.

Henkilöhakemisto historiakirjoihin

Mormonikirkko teki aikanaan sukututkimukselle suuren palveluksen kun se pani alulle kirkonkirjojen mikrokuvaamisen. Se kuvasi suomalaiset kirkonkirjat omiin tarpeisiinsa mutta antoi korvaukseksi valtionarkistolle yhdet kopiot kaikista filmeistä.

Suomalaisten kirkonkirjojen mikrofilmit on yhdessä monien muiden maiden filmien kanssa kerätty Salt Lake Cityyn mormonien keskuspaikkaan. Siellä filmit eivät ole unohtuneet varastoihin vaan niitä on käytetty laajaan rekisterihankeeseen, joka tunnetaan nimellä International Genealogical Index - IGI.

Tätä sukututkimusrekisteriä hoidetaan suurtietokoneella ja siihen syötetään tietoja kymmenistä maista. Salt Lake Cityssä on tietävästi n. 1,5 miljoonaa rullaa väestörekisterifilmejä yli 50:stä maasta.

Sukututkimusrekisteriin syötetään sekä yksittäisten sukututkijoiden työn tuloksia että systemaattisesti lähteistä poimittua tietoa. Suomalaisista lähteistä on tietokoneen muistiin talletettu lähinnä kastettujen luetteloita ja tällöin on nähtävästi käytetty ns. mustista kirjoistaja kuvattuja filmejä. Myös ajallisesti tiedot sijoittuvat samoihin rajoihin kuin mustissa kirjoissa. Toistaiseksi aineistossa on kastettujen luetteloiden lisäksi jonkin verran vihittyjen luetteloita, haudattujen luetteloita ei lainkaan.

Rekisteristä tulostetaan aika ajoin mikrokortteille aakkosellisia luetteloita. Nämä on alunperin tarkoitettu mormonien oman sukututkimustyön apuvälineiksi mutta nyttemmin kortteja myydään halpaan hintaan kaikille halukkaille.

Valtionarkisto on vuoden 1985 lopulla hankkinut Suomea koskevat mikrokortit, yhteensä 375 korttia, joissa on arviolta n. 5,3 miljoonaa nimettä. Kortit ovat käytettävissä valtionarkiston vanhassa tutkijasalisessa historiakirjojen tuntumassa ja niille on varattu kaksi lukulaitetta.

Koska IGI on USA:ssa amerikkalaisille käyttäjille tehty, on siinä muutamia piirteitä, jotka ehkä oudoksuttavat meikäläistä sukututkijaa. Eniten haitannee ä,ä ja ö-kirjainten puttuminen, mikä tekee monista nimistä oudon näköisiä ja sijoittaa ne aakkosjärjestyksessä väärään paikkaan. Toinen kummallisuus on se, että v:n 1984 IGI -versio on aakkostettu ensisijaisesti etunimen mukaiseen järjestykseen. Edellinen versio oli luontevasti sukunimen mukaan aakkostettu. Esim. Ruotsin vastaavasta aineistosta on saatavissa molemmat versiot.

Aineisto on ryhmitelty lääneittäin ja kussakin läänissä nimet on aakkostettu seuraavan hierarkian mukaisesti: 1. etunimi 2. patronyymi/sukunimi 3. saman nimiset henkilöt aikajärjestykseen.

Kullakin kortilla on 356 sivua + sisällysluettelo. Korteille on merkitty lähes samat tiedot kuin mustiin kirjoihin. On kuitenkin syytä tarkistaa tiedot muista lähteistä.

Kortteja seuraa luettelo, josta ilmenee mistä seurakunnista ja miltä ajalta tietoja on rekisteriin syötetty ja onko vastaava mikrokortti käytettävissä. Luettelo ei kuitenkaan ole aivan ajan tasalla. Se kuuluu ilmeisesti IGI:n aikaisempaan versioon.

Kortteja on eri lääneistä seuraavasti: Ahvenanmaa 5, Häme 37, Keski-Suomi 1, Kuopio 39, Kymi 1, Lappi 6, Mikkeli 31, Oulu 18, Pohjois-Karjala 1, Turku ja Pori 62, Uusimaa 41, Vaasa 66, Viipuri 58. Kun yhdellä täydellä kortilla on n. 14200 nimeä, kertoo edellä oleva luettelo jotakin IGI:n kattavuudesta eri osissa maata. Keski-Suomen, Kymen ja Pohjois-Karjalan kortit sisältävät hyvin vähän nimiä ja näiden alueiden tiedot löytyvät vastaavien historiallisten läänien korteista.

Mormonikirkon kertoman mukaan tietojen syöttämisestä vastaavat vapaaehtoiset seurakuntien jäsenet, jotka ovat saaneet sopivaa koulutusta. Heidän apunaan toimii suomea ja ruotsia osaavia henkilöitä. Tietojen virheettömyys pyritään testaamaan vertaamalla.

Suomalaisten sukunimien ja patronyyminimien käsitleminen on kuitenkin tuottanut eräitä vaikeuksia. Eräissä lääneissä on kaikille naisille esim. annettu son -patronyyminimi. Tämä saattaa olla tietokoneen automaattisesti muodostama "sukunimi" silloin kun k.o. henkilöillä ei ole ollut varsinaista sukunimeä. Toisinaan näyttää siltä, että tekijöillä on ollut vaikeuksia ymmärtää patronyymin ja sukunimen eroa.

Etunimet on pyritty normalisoimaan yhtenäiseen asuun ja tätä varten on kullekin maalle kehitetty oma nimistandardi. Käytetyt nimimuodot ilmenevät jokaisen kortin oikeassa alakulmassa olevasta sisällysluettelosta.

Vaikka IGI:ssä toistaiseksi on lähinnä kastettujen luetteloita, eikä kaikkien seurakuntien tietoja vielä ole syötetty, on aakkoselisten henkilöhakemistojen laatimien näin suureen aineistoon merkittävä helpotus monelle tutkijalle. Näin saadun hyödyn rinnalla ovat hakemiston mahdolliset virheet ja puutteet vähäisiä.

IGI:n täydentäminen jatkuu kaiken aikaa ja tarkoituksena on, että myös vihittyjen luettelot ovat mukana uusissa versioissa. Ehkä seuraavasta versiosta on jo saatavissa sekä etu- että sukunimen mukaiset hakemistot, jolloin hakua voidaan tehdä entistä helpommin.

Orvo Lipponen

Sotia ja esivanhempia

Teiskon seurakunnan historiankirjoita löytyy merkintä: kuollut 13.3.1758 ja haudattu 25.3.1758 kirkkoon, ilman kellojensoittoa, omalla paarinliinalla, leski Abigail von Segebaden, ikä 90 vuotta. Tämä on viimeinen virallinen merkintä Abigailista, joka sijoittuu talonpoikaiseen esivanhempientauluuni isäni sukuun 7 polvea taaksepäin.

Ruoveden historiassa on mainittu Abigailin olleen v.1722 käräjillä syytteessä. Kävin Valtionarkistossa tutkimassa asiaa siellä säilytettävistä "renovoiduista" kihlakunnanpöytäkirjoista. Niistä selvisi, että Abigail oli sekä syytettynä että kantajana.

Ruoveden käräjillä 29-30.3.1722 nimismies Jacob Ruuth syytti Abigailia siitä, että tämä oli venäläisten miehitysvallan aikana synnyttänyt aviottoman lapsen ilman, että olisi siitä vielä tullut rangaistuksi. Edellisenä vuonna oli kruununvouti Jacob Collinin pitämällä käräjillä asia ollut esillä, mutta ilman päätöstä. Asiasta kuultuna Abigail kertoi, että (1717) venäläinen majuri Martakowin komennuskunta oli polttanut ja ryöstänyt Kurun kylää ja pitäjää, myöskin hänen vähäisen omaisuutensa ja vienyt hänet vankinaan (Hämeenlinnaan). Täältä vapauduttuaan Abigail oli mennyt Turkuun anomaan korvausta kuvernööri Douglasilta. Hänen anomuksensa oli täällä torjuttu ja käsketty häntä kääntymään Porvoossa laamanni Tiesenhausenin puoleen. Ollessaan matkalla Porvooseen Hämeenlinnan pohjoispuolella metsätaipaleella vastaan tullut venäläinen oli raiskannut Abigailin, joka palasi takaisin Turun lähelle Maarian Karalankylään. Täällä Abigail 1718 kesäkuussa synnytti poikalapsen, joka heti kastettiin. Kun Abigail ei pystynyt imettämään lasta, luovutti hän tämän eräälle Pohjanmaalta tulleelle pako-

laisvaimolle, jonka nimeä ei tiennyt. Tämä nainen oli noin 3 päivän kuluttua jättänyt lapsen Liedon pitäjän Sitilän kylässä silloin oleskelleen pastori Jöran Littoniuksen haltuun. Lapsi oli pian kuollut ja haudattu Littoniuksen toimesta. (Tästä löytyy Liedon historiankirjoista kaksi merkintää: syntynyt 22.6.1718 löytölapsi Henrik ja kuollut 11.7.1718 Kilpijoella löytölapsi, joka haudattu kirkon pohjoispuolelle). Tämän kaiken oli Abigail jo kertonut kruununvouti Collinille kuulusteluissa, mutta tämä oli jättänyt asian sillensä.

Oikeus päätti tuomita Abigailin sekä salavuoteudesta että lapsesta luopumisesta kärsimään yhtenä sunnuntaina julkisen kirkkorangastuksen.

Edellämainittu päätös oli siis annettu Ruoveden käräjillä 29-30.3.1722.

Samoilla käräjillä Abigail oli kantajana haastanut useita pitäjäläisiä vastaamaan siitä, että olivat anastaneet hänen omaisuuttaan hänen poissaollessaan.

Abigail kertoi, että ennenkuin venäläiset olivat vieneet hänet useiden muiden pitäjäläisten kanssa vankeuteen hän oli ehtinyt piilottaa metsään 6 tynnyriä ruista, 3 tynn. ohraa, 3 leiviskää (= 25,5 kg) villaa, leiviskän häkilöityä pellavaa, 9 kappaalia hirssi-ryynejä sekä 50 kannua (= 130,85 l) viinaa, jotka hänen poissaollessaan oli kaikki viety pois. Takaisin palattuaan hän oli saanut Kustaa Matinpojalta Kurusta 5 kannua viinaa ja 7 kappaalia ohraa ja Juho Henrikinpojalta Koskenkylän Karjulasta 23 kappaalia ruista. Abigail vaati nyt loppuja tavaroitaan.

Kustaa Matinpoika vastasi tähän, että hän oli appensa Antti Antinpojan kanssa, jota odotettiin pian palaavaksi Venäjältä vankeudesta, muutama päivä sen jälkeen kun venäläiset olivat polttaneet Kurun kylän, löytänyt Abigailin arkut metsästä avattuina ja niissä oli vain 20 kappaalia ruista ja 7 kappaalia ohraa, jotka he aikoivat piilottaa Abigailin varten. Kätkö oli 1/4 peninkulman päässä (=1.25 km) kylästä ja lisäksi suon takana. Kun he tulivat sitten hakemaan viljaa, oli ruista enää jäljellä 4 kappaalia ja ohraa 7 kappaalia. Kustaa maksoi ohrat Abigailille, mutta venäläiset ryöstivät ne

vähän myöhemmin Kustaalta. Viinan korvaamisesta Kustaa lupasi sopia sitten, kun appiukko palaa Venäjältä, sillä tämä tietää paljonko siitä ryssät käyttivät. Sen vähän minkä Kustaa oli käyttänyt, hän lupasi korvata jo korvaamansa 5 kannun lisäksi.

Juho Henrikinpoika ja Erik Erikinpoika kertoivat yhtäpitävästi että heidän saapuessaan Abigailin kätkölle ainoa kirstu oli auki-murrettuna ja siitä oli poissa n. 1/2 tynnyriä. He ottivat kumpikin sen, minkä jaksoivat säkissä kantaa eli 23 kappaa, minkä he heti Abigailin kotiuduttua olivat tälle hyvittäneet. Erik sen lisäksi 3 kappaa uutisviljaa. Muuta he eivät olleet ottaneet. Erik ilmoitti lisäksi, että Tuomas Klemetinpoika Hainarista, joka ei ollut käräjäpaikalla oli kertonut ottaneensa jonkun verran viljaa tästä kätköstä. Käräjäpaikalla ei ollut myöskään Matti Henrikinpoika Kolhvatusta, jolla Abigail aikoo todistuttaa, että Juho Henrikinpojan talossa niihin aikoihin oli keitetty hirssipuroa. Nämä tulee saada seuraaville käräjille.

Tämän riitajutun päätöstä en ole myöhempien käräjien pöytäkirjoista viitsinyt etsiä.

Edelläolevasta voi päätellä, että Abigail on ollut tomera nainen. Kurun seurakunnan asiakirjoista ja asutuksen yleisluettelosta löytyy Abigailista niukasti tietoja. Hänen isänsä Georg oli Porin rykmentin Ruoveden komppanian luutnantti vuodesta 1683, virkatalonaan Kurun Keihäslahti. Suku oli lähtöisin Pommerista, Stralsundin läheltä Krummenhagenista. Kolmekymmenvuotisen sodan aikana Wallensteinin armeija v.1628 hävitti maakuntaa perusteellisesti kostoksi epäonnistuneesta Stralsundin valloitusyrityksestä. Hävityksen takia Georgin isä pakeni perheineen Riikaan ja hankki toimeentulonsa kauppiaana. Georg oli ennen Ruotsin armeijaan liittymistään rakennusmestari ja armeijan palveluksessa ollessaan oli 3 vuotta linnoittamassa Riikaa. Myöhemmin 6.3.1684 hänet aateloitiin Ruotsissa nimellä Segebade von Krummenhagen. Abigail on todennäköisesti syntynyt Riikassa.

Suomeen Abigail lienee tullut 1698. Hänet vihittiin Kurussa 11.12. 1798 furiiri Anders Hallen kanssa. Tällöin Abigailin kotipaikaksi

oli merkitty Kuru, sulhasesta merkintä: tullut Orivedeltä (mikä oli Ruoveden komppanian kokoontumispaikka). Avioliitosta ei tullut pitkäaikaista. Anders Halle kuoli Riikassa piirityksen aikana 22.1.1701 kulkutautiin, joka sinä talvena vei Porin rykmentistä satoja miehiä. Lapsia avioliitosta syntyi kaksi tytärtä, Eva Juliana 1699 ja Valborg 1700, joka kuoli 1701.

Eva Juliana nai Länsi-Götanmaan rykmentistä v.1720 Porin rykmenttiin Ruoveden komppaniaan siirretyn korpr. Gabriel Eliasson Sahlbergin. Avioliitosta syntyi 5 lasta. Näistä 22.9.1733 syntynyt Juliana vihittiin 1755 Toikon isännän, lautamies Henrik Matinpojan kanssa. Henrikin veljen Juhon kanssa vihittiin v.1760 Julianan nuorempi sisar Hedvig.

Suuren Pohjan sodan seurauksena tuli näin hämäläiseen talonpoikais-sukuun ripaus saksalaista ja ruotsalaista verta.

o o o

Seuraavilla sivuilla on kopio pöytäkirjoista, joihin ylläkerrotut tapahtumat perustuvat.

Koska pöytäkirjat ovat kaunistaja ja selvää käsialaa ja sellaista aineistoa, johon sukututkijat pakostakin törmäävät, päätettiin pöytäkirjat ottaa tähän lyhentämättöminä (tosin pienennettyinä lukuunottamatta ensimmäistä sivua); lukijat voivat vaikkapa harjoitella vanhojen käsialojen lukemista, ja tarkistaa mittojen ja painojen merkitsemistä emi selvennöksen ja suomennoksen avulla.

Ei hämäläinen riitaa rakenna,
mutta ei se rauhaakaan rukoile.

Vesilahti

38

Jag och Landa Carlsson i sijn färdig
 beaktande, att din och Herrns förhållande
 är, som för Margareta under detta
 ditt jern, Högne, gissast och förelig-
 ser, som pått. spänd, förkommit/bränt
 för i sijn skänlig förelitning, att Ego-
 mans Carlsson i sijn skänlig förelitning
 tillning. G. E. 1647. 1648. 1649. 1650.
 ser, som i sijn skänlig förelitning
 och i sijn skänlig förelitning, att din och
 gissast i sijn skänlig förelitning, att din och
 anförades.

Långtidsen Jacob Riech, ou Beagade Lina-
 om etades Halls, eller i sijn skänlig förelitning
 Begebade, som i sijn skänlig förelitning
 i sijn skänlig förelitning, att din och
 Riech, som i sijn skänlig förelitning, att din och
 trer, att i sijn skänlig förelitning, att din och
 ningman Jacob Callia, som i sijn skänlig förelitning
 som i sijn skänlig förelitning, att din och
 skänlig förelitning i sijn skänlig förelitning
 en i sijn skänlig förelitning, att din och
 gael Begebade som i sijn skänlig förelitning
 om i sijn skänlig förelitning, att din och
 dan som i sijn skänlig förelitning, att din och
 sijn skänlig förelitning i sijn skänlig förelitning
 goda till guld, att i sijn skänlig förelitning
 soren Mactanous Comandoe blif.

L. Riech

Jorma Räsänen

Kaavin talollisen

Heikki Räsänen (s.1673) jälkeläisiä

Talo: Maarianvaara n:o 14.

Heikki Räsänen oli talollinen Kaavin pitäjässä ja ryhtyi asumaan kruununtaloa Maarianvaaran kylään kuuluvassa Rauvantaipaleen kylänosassa. Tätä kylänosaa kutsuttiin aluksi Rauvantaipaleeksi, se kun on Rauvanjoen ja Rauvanjärven rannalla. Tänne muutti eräitä uudisviljelijöitä 1700-luvun alkuvuosina niin, että heitä vanhimmassa eli 1741 vuoden rippikirjassa on kuusi talollista

Heikki Räsänen

Paul Karjunen

Antti Partanen

Antti Voutilainen

Juho Räsänen

Matti Kuronen.

Heikki Räsänen taloa kutsuttiin aluksi vain kylän ja isännän nimen mukaan eli Rauvantaipaleen Heikki Räsänen talo. Sitten talot numeroitiin ja tätä taloa kutsuttiin sitten Maarianvaara n:o 14.

Isonjaon toimittamisessa taloille pantiin nimi ja numero ja tämäkin talo oli siten Maarianvaara n:o 14 Räsälä. Isonjaon päätyttyä talo merkittiin maarekisteriin Maarianvaara n:o 31 Peltola. Myöhemmin sama talo oli kokonaisena ja nimellä Maarianvaara n:o 23 Heikkilänmäki.

Kruununtalossa oli useita asukasoikeuden haltijoita, jos he kaikki saattoivat saada elantonsa siitä ja maksaa vielä verotkin. Heikkilänmäen talo oli 1700-luvun alussa pinta-alaltaan noin 450 hehtaaria ja vielä nytkin siitä on suunnilleen puolet sukuun kuuluvan henkilön omistuksessa. Rippikirjassa 1804 - 1814, jolloin ei vielä maarekisteriä ollut, tämän talon haltijasuhteet on ilmaistu näin

1/4 Heikki Savolainen ja Helena Nykänen

1/4 Matti Räsänen (s.1777)

1/2 Heikki Räsänen (s.1781).

Rippikirjakaudella 1827 - 1835 on talo kokonaan Matti Räsänen hallussa.

- I Heikki Räsänen talollinen, s.1673 Kaavi, k.26.10.1754 Kaavi Rauvantaipal.
Pso - Anna Miettinen s.1678 Kaavi, k.2.7.1764 Kaavi Rauvantaipal.
- II Heikki Räsänen talollinen, s.1711 Kaavi, k.24.5.1786 Kaavi Maarianvaara n:o 14.
Pso - Maria Savolainen s.1719 Kaavi, k.4.11.1791 Kaavi Maarianvaara n:o 14.
- II Antti Räsänen s.1714 Kaavi, pso - Katariina Kasurinen.
- II Anna Räsänen s.1717 Kaavi, k. 20.3.1791 Kaavi Kortteinen 12.
Pso - Antti Hiltunen talollinen, s.1712 Kaavi, k. 18.12.1790 Kaavi Kortteinen n:o 12.
- II Pekka Räsänen s.1720 Kaavi, k. 21.2.1772 Kaavi Sarvavaara.
Pso - Liisa Räsänen s.7.11.1725 Kaavi Rikkaranta, k.29.1.1786 Kaavi Sarvavaara.
- III Heikki Räsänen s.30.4.1739 Kaavi Rauvantaipal, k.26.4.1742 Kaavi Rauvantaipal.
- III Olavi Räsänen s.25.1.1742 Kaavi Rauvantaipal, k.4.8.1760 Kaavi Rauvantaipal.
- III Heikki Räsänen talollinen, s.29.4.1744 Kaavi Rauvantaipal, k.4.1.1791 Kaavi Maarianvaara n:o 14.
Pso - Helena Nykänen s.13.8.1749 Kaavi Maarianvaara k.27.10.1821 Kaavi Maarianvaara n:o 14.
- III Anna Räsänen s.4.4.1746 Kaavi Rauvantaipal.
- III Katariina Räsänen s.25.10.1748 Kaavi Rauvantaipal.
- III Maria Räsänen s.27.2.1751 Kaavi Rauvantaipal.
- III Matti Räsänen talollinen, s.5.3.1753 Kaavi Rauvantaipal, k.3.6.1788 Kaavi Maarianvaara n:o 14.
Pso - Katariina Kuronen s.26.2.1756 Kaavi Rauvantaipal, k.11.10.1820 Kaavi Maarianvaara n:o 14.
- III Birgitta Räsänen s.8.11.1758 Kaavi Rauvantaipal, k. 18.3.1783 Kaavi Rauvantaipal.
- III Johannes Räsänen talollinen, s.1.4.1762 Kaavi Rauvantaipal
Pso - Liisa Vartiainen s.11.6.1771 Kaavi Sivakkavaara, k.31.10.1808 Kaavi Sivakkavaara n:o 17.
- III Simo Räsänen talollinen, s.10.3.1766 Kaavi Rauvantaipal, k.18.7.1838 Kaavi Sivakkavaara n:o 17.

- IV Matti Räsänen talollinen, s.15.11.1777 Kaavi Maarianvaara n:o 14, k.24.9.1829 Kaavi Maarianvaara n:o 14.
Pso - Stiina Nykänen s.14.11.1777 Kaavi Luikonlahti, k. 29.3.1845 Kaavi Maarianvaara n:o 14.
- IV Maria Räsänen s.14.1.1780 Kaavi Maarianvaara n:o 14, k. 2.8.1780 Kaavi Maarianvaara n:o 14.
- IV Briitta Räsänen s.14.1.1780 Kaavi Maarianvaara n:o 14, k.1.4.1781 Kaavi Maarianvaara n:o 14.
- V Heikki Räsänen talollinen, s.18.11.1796 Kaavi Maarianvaara n:o 14, k.7.9.1854 Kaavi Peltola n:o 31.
Pso - Margareta Karjunen s.1801, Kaavi Maarianvaara, k.22.12.1857 Kaavi Peltola no 31.
- V Matti Räsänen talollinen, s.25.7.1800 Kaavi Maarianvaara n:o 14, k.15.2.1865 Kaavi Peltola n:o 31
Pso - Maria Kristiina Mustonen s.20.12.1818 Kaavi.
- V Juho Räsänen talollinen, s. 29.5.1805 Kaavi Maarianvaara n:o 14, k. 28.7.1874 Kaavi Peltola n:o 31.
Pso - Katariina Piipponen s.7.6.1810 Kaavi, k.20.4.1836 Kaavi Maarianvaara n:o 14.
II pso - Katariina Räsänen s.16.2.1814 Kaavi, k.28.6.1844 Kaavi Maarianvaara n:o 14.
III pso - Maria Mononen s.1809 Liperi, k.16.7.1891 Kaavi Peltola n:o 31.
- V Leena Räsänen s.29.5.1805 Kaavi Maarianvaara n:o 14 k.14.12.1809 Kaavi Maarianvaara n:o 14.
- V Kristiina Räsänen s.11.4.1810 Kaavi Maarianvaara n:o 14.
Pso - Pekka Räsänen s.22.11.1797 Kaavi Rikkaranta k.19.1.1857 Kaavi Kortteinen.
- VI Matti Räsänen talollinen, s.18.10.1830 Kaavi Maarianvaara n:o 14, k. 1.4.1900 Kaavi Peltola n:o 31.
Pso - Kristiina Järveläinen s.16.10.1826 Kaavi Maarianvaara n:o 19, k.27.12.1873 Kaavi Peltola n:o 31.
- VI Heikki Juhana Räsänen nahkuri, s.28.9.1833 Kaavi Maarianvaara n:o 14, k.30.12.1906 Kerimäki.
Pso - Klara Upperström s.12.9.1835 Billinsfors, k.11.12.1916 Kerimäki.
- VII Juho Evert Räsänen s.17.3.1857 Tuusniemi, k.25.1.1925 Kerimäki.
Pso - Alma Sofia Mutka s.26.12.1864 Kerimäki, k.31.5.1923 Kerimäki.
- VII Kalle Maurits Räsänen, kirkon ylöskantomies, s.15.2.1859 Kaavi Maarianvaara n:o 14, k.23.2.1922 Kerimäki.
Pso - Johanna Mutikainen s.25.12.1865 Kerimäki, k.17.2.1942 Kerimäki.
- VII Ida Maria Räsänen s.3.11.1862 Kaavi Maarianvaara n:o 14, k.6.1.1925 Kerimäki.
Pso - Pekka Juhana Mutikainen suntio, s.30.9.1863 Kerimäki, k.17.2.1936 Kerimäki.

- VII Anna Amalia Räsänen s.11.5.1875 Rantasalmi, k.
Pso - Pekka Tuunanen s.5.12.1857, k.17.4.1917.
II pso Pekka Kosonen s.9.9.1854 Kerimäki.
- VII Oskar Albert Räsänen, nahkuri, s.18.1.1878 Savonlinna,
k.4.5.1931 Kerimäki.
Pso - Hilma Sopanen s.24.11.1879 Rantasalmi, k.14.12.1957
Kerimäki.

Roomalaiset numerot ilmaisevat polviluvun. Siten kaikki kakkoset (II) ovat ykkösen (I) lapsia ja kaikki kolmoset kakkosen lapsia. Lasten vanhemmat on ilmaistu alleviivauksella isän nimen alla.

Vanha savupirtti lienee rakennettu 1700-luvulla. Se oli osittain purettuna pystyssä vielä kesällä 1981, jolloin sain siitä kuvan.

o o o

Kaavin pitäjän Rauvantaipaleen kylänosan kartta

Eila Vihtiälä

Kuvia Vihtiälän perhealbumista II

Vuonna 1984 Orpanan numerossa 2 kerroin valokuva-albumista, jonka mieheni sai lahjaksi setänsä Arvo Ilmari Wihtiälän leskeltä Laintädiltä. Koska toimittajamme arveli siinä olleiden kuvien laajemmaltikin kiinnostavan lukijoita, ja mahdollisesti joku voisi tunnustaa-kin jonkun näistä kuvista, olen antanut Orpanaan julkaistavaksi kuvia, jotka ovat suurelta osin tuntemettomia meille.

Arvo Ilmari (1895-1973) oli perheen nuorin, ja hänestä tuli myös perheen Tampereen osan päämies. Sen jälkeen kun hän oli ostanut osakehuoneiston Pyynikintori 6:sta, hänen äitinsä Emma, o.s. Paxula, muutti sinne vanhimman sisaren Hanna Laurilan kanssa. Perheen isä, Juho Laurila meni perheen vanhimman pojan Kallen luokse Wihtiälään, syntymäkotiinsa, joka oli hänelle niin rakas.

Aino -sisar oli opettaja ja asui Virroilla. Keskimmäinen veljistä Martti Johannes (1892-1970) asui ensin Pietarissa ja myöhemmin Helsingissä, joten perheen oma huoneisto voitiin vuokrata ja koti sitten siirtyi Arvo Ilmarin luokse, mikä selittää sen, että juuri tässä albumissa ovat kaikkein vanhimmat kuvat ja se siten on kirjaimellisesti PERHEALBUMI. Toki kaikilla muillakin sisaruksilla oli ajan tavan mukaan omat albuminsa.

Perhealbumissa on myös monia harvinaisia kuvia, joita tuskin monesta perhealbumista löytyy, kuten esimerkiksi keisari Nikolain kuva, sekä kuva, jossa on keisari Nikolai, hänen puolisonsa Aleksandra ja heidän poikansa Aleksei. (kuva 4).

Kysymykseen, kuinka tällaiset kuvat ovat albumiin joutuneet, yritän vastata. Ylioppilaskeväänään Martti (Laurila) Wihtiälä lähti valtakunnan pääkaupunkiin Pietariin, jonne monen nuorukaisen tie johti noihin aikoihin, kuten esim. Mannerheiminkin. Petarista hän meni

Kazanin kaupungissa sijaitsevaan upseerikouluun. Martti Wihtiälä palveli sittemmin luutnanttina Keisarillisen perheen henkivartio-kaartissa.

Vallankumouksen alettua hän kuitenkin palasi kotiin ja palveli Helsingin poliisilaitoksen virkamiehenä uskollisesti aina eläkkeelle siirtymiseensä asti.

Veljekset Laurila, istumassa Martti Laurila

Martti Laurilan kummi Fanny sekä hänen omakätiset terveisensä kortin kääntöpuolelta

Valokuvaamo "Eros" Tampere.

*Muisto Martille
Fanny Kummilla.*

*Lyyseolainen
Martti Laurila
Tampere
Latakunnankatu 37*

Asko Katara

JOTAIN

Kun minua jälleen pyydettiin kirjoittamaan Orpanaan, niin silloin minulla ei ollut mitään aihetta mielessäni kirjoittaa. Lupasin kuitenkin pitää pyynnön muistissani ja kun sitten tuli ja pidettiin ne sukututkimuspäivät jälleen Sampolassa, niin sielläpä syttyi ajatuksia.

Kun reaalisesti ajattelemme aikoja menneitä taaksepäin, niin alkuunsa oli meitä - yksi ja kaksi ihmistä - vain, aloittamassa ihmiseksi kutsuttavaa lajia tällä avaruudessa rataansa kiertävällä planeetalla. Eikä siittä niin loppujen lopuksi "kauaa" ole - vain noin 150 sukupolvea.

En puutu tieteen kehitysteorioihin, vaan ajattelen:

Koska me ihmiset olemme väreistä huolimatta identisiä - onhan meillä kaikilla viisi sormea kädessä, pari jalkaa kullakin, yksipäisiä olemme ja egomaailma melkein samaa myös kaikilla - niin emmekö ole peräisin vain yhdestä ja kahdesta, samasta ihmisestä kaikki.

Emme ole mustekalojen lajia, emmekä laukkaa hevosten lailla. Mielestäni se suurin kehitys meissä on tapahtunut - ei niinkään muualla kuin - päässämme; sen sisällä.

Kun sitten ne esivanhempamme olivat yhdestä alusta ehtineet vaivalloisen lisääntymisen ja vaelluksen kautta tulla asumaan tänne pohjoiseen maanloppuun, niin eipä tänne Suomeen aluksi kovin montaa ihmistä voinut tulla.

On siksi väitettykin, että kun ja jos saisimme sukumme tutkituksi noin 40 polvea taaksepäin, niin olisimme jo me finnit, suomalaiset (kaikki) toisillemme sukua.

Kummallinen episodi tähän tulee vielä siitä tosiasiasta, että samankaltaisuudestamme huolimatta me ihmiset eroamme toisistamme ratkaisevasti kukin omaksi yksilökseen, persoonallisuudekseen. Sormenpäämme poimut ja aivotointiamme sykintä sekä aallot ovat selvää

todistetta yksilöllisyydestämme ja ominta minästämmme.

Sampolassa, hyviä luennointsijoita kuunnellessa tuo edellä kerrottu asia palautui häivähdyksen omaisena kuvana mieleeni ja toi samalla ajatuspyörteitä siellä.

Ajatus: mihinkä johtaa tämä kasvava kiinnostus ihmisissä menneitä polvia ja asioita kohtaan? Minkälaisia seuraamuksia toiminta tuo yhä tullessaan? Mihinkä määriin osanottajain joukko mahtaa ennen pitkää vielä kasvaa?

Hyviä esitelmöitsijöitä oli siellä tälläkin kertaa mukana, liekö menestymisen ainoa salaisuus?

Sukututkijan sanastoa - uppl

Tampereen sukututkimuspäivänä esitettiin kysymys, mitä tarkoittaa uppl tai upl.

Kysymykseen tuli kaksi vastausta, toinen Kirsti Ojalalta Helsingistä ja toinen Heikki Suitialalta Oulusta.

Kirsti Ojala kirjoittaa:

"En uskaltanut siellä (sukututkimuspäivillä) vastata kyselyyn lyhennyksistä uppl tai upl, ennenkuin tarkistin asian muistiinpanoistani.

Uppl tai upl tarkoitti joissakin seurakunnissa sitä, että henkilön avioliitto päättyi kuolemassa.

(upplöst = purkaa/ upplösa yhtiö, avioliitto)

Heikki Suitiala kirjoittaa:

"Kiitos hyvin järjestetystä sukututkimuspäivästä 18.1. Siellä esitettiin kysymys: mitä tarkoittaa lyhenne u.p.l. tai uppl kuolleiden luettelossa. Asia tuntui minusta tutulta, mutta vasta kokouksen päätyttyä, ja kun joku toinen sukututkija mietiskeli, että voisiko se olla "upplöst äktenskap", muistin, että olin pari vuotta sitten törmännyt samaan lyhenneeseen Askolan kirjoissa. Tässä jäljennös silloin kirjoittamastani muistiosta.

23.5.1983.

Askolan kirkonarkistossa, filmi 64130, 23 kuolleet 1820-1889, esiintyy kuolleiden ja haudattujen luettelossa ainakin vuosina 1848-1868 naimisissa olevien vainajien kohdalla, siinä sarakkeessa, jossa muina tietoina ovat elinkeino ja siviilisääty, lyhenne uppl.

Oulun yliopiston kirjastossa on "Bidrag till Finlands Officiela Statistik VI". Osassa "Befolknings-statistik. Andra häftet" on alaotsikko "Födde, Vigdeoch Döde åren 1865 - 1868 jämte en öfversigt af folkmängdens förändringar sedan år 1812".

Tähän liittyy s.XXI taul. 9 "Förhållandet emellan antalet ingångna och genom död upplösta äktenskap åren 1859-1868", johon liittyy huomautus "Lutherska församlingarne". Erään pääsarakkeen otsikko on "Upplöst äktenskap" ja tämän kolme alaotsikkoa "genom mannens död", "genom hustruns död" ja "summa".

Askolan kirkkoherravirastossa on siis kerätty tiedot näihin kolmeen sarakkeeseen siten, että ensin on merkitty avioliitossa kuolleiden kohdalle "uppl". Lyhenne on siis käyttöön otettu merkki, joka lähinnä tarkoittaa "upplöst äktenskap".

Orvo Lipponen

Lähdekirjallisuutta ym.

Luettelo kirjallisuudesta ym. lähdeaineistosta,
jota sukututkija voi työssään tarvita

Jatkoa Orpanaan nro 1/86

- Granfelt, George: De vastfinska nationerna 1640 - 1722 (Hki 1890)
- Jokipii, Mauno: Satakuntal. osak. matrikk. 1640 - 1721 (Hki 1954)
- Consistori Academii Aboensis protokoll. I-XII: A. Fontell I-II
Dahlström, H III, Carpellan, T. IV-XIII (Hki 1883 - 1952)
- Murros Kaapo: Tampereen käsityö- ja tehdasyhd 1868 - 1943 (Tre 1943)
- Sariola V: Jyväskylän käsityöläiset 1837 - 1930 (Jyv.1930)
- Durchman Osmo: Kaupunkien perunkirjoituksista ja niiden silytys-
paikoista ssv XII: 467 - 468 ja lisäys Genos 1943
- Porvoon perunkirjoitukset vv 1740 - 1800 (SSJ X)
- Ahvenanmaan tuomiokunta ja kihlakunta: lakimääräiset käräjät
vv 1606 - 1608, 1623 - 1714, 1722 - 1742, 1744 - 1809
pöytäk. Ilm.as.pöytäk. 1744 - 1808, perunk. 1706 - 1714,
1723 - 1809 Valt.ark.
- Ylisen Satakunnan kihlak. lakim. käräjät pöytäk. vv 1669 - 1672,
1683, 1685 - 1687, 1691, 1695, 1696 - 1697, 1710, 1722 -
1786, Välikäräjät 1750, 1753, 1755 - 1756, 1759 - 1809.
Ilm.as.pöytäk. 1786 - 1813. Perunk. 1722 - 1732, 1751 -
1809.
- Uusi Sukukirja II (SSJ XIX 1947 - 1951, Otava)
- Nordström Ernst: Genealogica Armfeltiana, käsikirj. Valt.ark:ssa
- Schlegel B ja Klingspor Carl: Den med sköldebref förlänade, men
eij å riddarhuset introduserade svenska adelns ättaflor
(Stockholm 1875)
- Lindh Erik: kortisto Porin rykm:n sotilaista 1.sidos ja 6 kortis-
tolaatikkoa hakemistoa 2. v 1500 - 1599, 3. v 1600 - 1646,
4. v 1647 - 1689, 5. v 1690 - 1745, 6. v 1746 - 1790,
7.. v 1791 - 1809
Sidoksessa on 44 n. 10 arkin nippua, vaikka kortiston mukaan
nippunumeroita on yli 50, missä lie puuttuvat?

Messukylän historia

Ruoveden historia

Lindequist K.O.: Isonvihan aika Suomessa (Porvoo 1919)

Elgenstjärna Gust.: Svenska ättavlor

Tersmeden C.H.: Kalender över i Sverige lefvande ointroducerade adel (1899)

Gothaisches genealogisches Tashenbuch der uradeligen Häuser (1917)

Lewenhaupt Sten: Svenska högre ämbetsmän från 1634 (Stockholm 1961)

Siintola S.: Suomen apteekkarit (1937)

Jyväskylän seminaari 1863 - 1937 (Hki 1937)

Roos John E.: Finska regimenten VII (Malmö 1949)

Viklund Arvo: v 1681 väenotto Turun ja Porin läänissä VMK 5 (1934)
ss. 101 - 115

Romsdal Carl: Äländska båtsmän i Karl XII:s krig (Skyddskaristen
1941 ss. 270 - 271)

Finne Jalmari: Vieraskielisistä nimistä Suomessa (Suomal.Suomi 2
1917) ss 53 - 57

Itkonen Jalmari: Inarinlappal. sukunimet ja suvut (Jouko 2 v.1914)
ss. 297 - 316

Hamilton V. ja Kreuger C.H. ja Leijonhufvud: Namlistor över
officerskår erna vid svenska s.k. manningsregimenten till
häst och ståndsrevagener under Stora Nordiska Kriget
(Stockholm 1915. Personhist.samfundet 9.)

Säven T.: Sveriges deltagande i det sjuåriga kriget åren 1757 -
1762 (Stockholm 1915)

Lindh E.: Kunink. Porin rykm. (Turku 1926)

Skara stifts herdaminnen I (397 s) ja II (745 s)

Turun maakunta-arkistossa:

Ahvenanmaata koskevia asiakirjoja
Varsinaisten as. pöytäk. v 1606 - 1930
ilmoitusas. ptk. 1744 - 1930
välikäräjien ptk 1820 - 1850, 1909 - 1928
katselmus ptk 1695 - 1806
perunkirjat 1706 - 1930
vararikkoas. ptk 1788 - 1916

Ikaalisten (ent. Ylä-Satakunnan) tuomiokunta v. 1669 - 1920

vars.as. pkt	1669 - 1920
ilmoitusas. ptk	1786 - 1920
välikäräj. ptk	1726 - 1920
katselmus ptk	1724 - 1920
perunkijat	1722 - 1919
vararikkoasiak.	1822 - 1920

Turun- ja Porin lääninhallituksen arkisto:

Maakirjat katkelmina v:sta 1654

Tositteet (sis.henkilökirjat) v:sta 1666

Lääninkonttorin arkisto:

E Saapuneet asiakirjat, rymit.lähett.mukaan v 1675 - 1930

H1 Sisällön muk.järj.askiakirjat
Maakirjat v 1654 - 1794, 1805, 1810 - 1905

2 Henkikirjat v 1712, 1744 - 1775, 1791 - 1880

3 Sotalaitosta kosk. asiak. (v 1674 - 1905) mm. sotilas-
maakirjoja, rykm. palkkausta, tarkastusta, sotaväen
ottoa, ruotujakoa ja ratsupalvelusta.

4 Verollepanoa kosk.asiak. v 1681 - 1847

5 Valtion kiinteää omais.kosk.asiak. mm. sotilasvirka-
taloja, verojääkäritiloja jne

Henkikirjoittajan arkistot:

Ahvenanmaan kihlak. v 1661 - 1899

1 Henkikirjat v 1819 - 1928

2 Maakirjat v 1661, 1739 - 1795, 1805 -

3 kymmenysluettelot v 1776 - 1895

Ikaalisten kihlakunta

1 Henkikirjat v 1791 - 1929

2 Maakirjat v 1781 - 1791, 1805, 1810 -

3 Kymmenysluettelot v 1830 - 1855

Oulun maakunta-arkisto

Mm. mikrof. Ruotsin Tornionj.varren Karl Gustafin (Karungin)
Munnasta: rippik. v 1784 - 1820, synt. v 1793 - 1825, vih.
v 1798 - 1857, kuoll. v 1762 - 1817.

Aakkosellinen henkilöhakemisto perunkirjoista mm. Ylitornio v 1780 - 1924

Raastuvanoikeuden arkistossa mm. aakkosellinen hakemisto perunkirjoista mm. Tornio 1666 - 1878

Jahti- ja siltavoudit 1620 - 1630, nimitettiin käräjillä

Langren: Åbo gymnasii matrikel

Mankell J.: Antekningar rörande finska armeens och Finlans krig-
historia I (v 1870)

Arajärvi Kirsti: Vesilahden historia

Uddgren H.E.: Kriget i Finland år 1713 (Stockholm 1906)

Mikander Kaj: Äländska handlingar v 1530 - 1634

Tampereen seudun sukututkimusseura r.y.

Mikrofilmirullien hankintaehdotus seuralle:

Seurallamme on tarkoitus hankkia tulevaisuudessa joitakin seuran jäsenten käyttöön tarkoitettuja mikrofilmirullia.

Jos Sinulla on mielessäsi sellaisia mikrofilmejä, joita haluaisit hankittavan, laita niistä tiedot alla oleviin kohtiin ja palauta kaavake sihteerille.

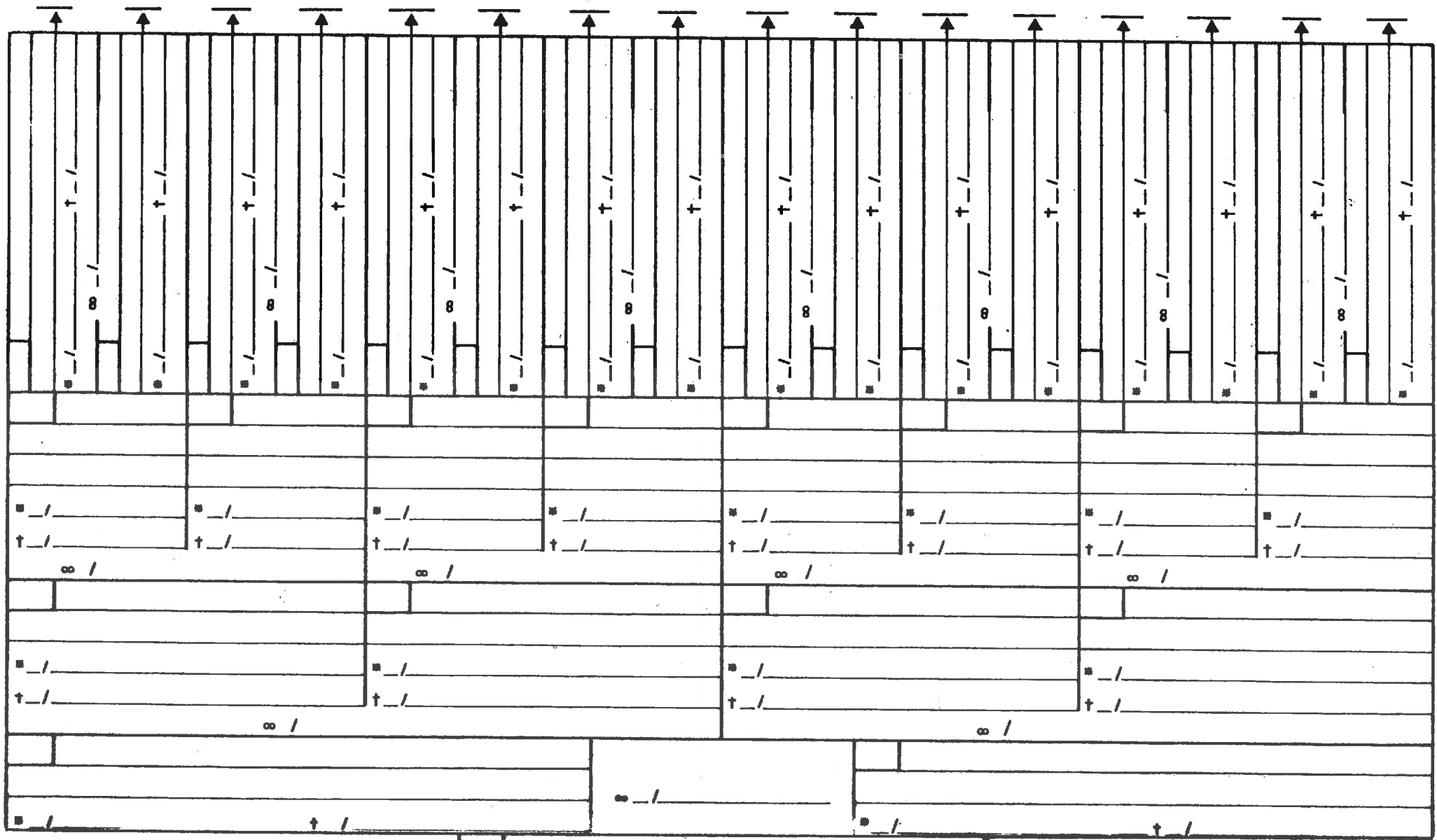
PERUSTELUT hankinnoille on ehdottomasti oltava myös.
Eniten toivottuja rullia pyritään hankkimaan.

Pitäjä ja/tai seurakunta

Rullan/rullien numerot

Perustelut hankinnalle:

Toivojan allekirjoitus:

Esipolvi taulu

Latinit:

